

Paulus op Malta

Periodethema: Paulus op reis
Handelingen 27: 33-44 en 28: 1-10

a. Schipbreuk en redding (Hand. 27: 33-44)

UITLEG VAN DE TEKST

Het schip waarop Paulus zich bevindt, dobert rond op de Adriatische Zee. Het vertrouwen op de beloofde goede afloop (vers 22) is enige tijd op de proef gesteld. In de veertiende nacht vermoeden de zeelieden dat ze in de buurt van het vasteland zijn terechtgekomen. Als ze het peillood uitwerpen, blijkt dat de zee ondieper wordt. Men wordt bang dat men straks op 'harde plaatsen', op zandbanken vast zal lopen. Men werpt daarom vier ankers uit en hoopt dat het snel licht wordt. Ondanks de bemoeigende profetische woorden van Paulus over de redding van alle opvarenden proberen een aantal bemanningsleden in de nacht met de sloep te vluchten. Ze willen dat doen onder de schijn van aan de voorzijde van het schip ankers uit te brengen. Paulus doorziet dit plan en zegt tegen de hoofdman en zijn soldaten dat dezen niet gemist kunnen worden. Het behoud van iedereen is verbonden met het aan boord blijven van deze bemanning. De hoofdman luistert nu wel naar de apostel en geeft enkele soldaten opdracht om de touwen die aan de sloep bevestigd zijn door te kappen, waardoor deze in het water valt en wegdrijft. Zo wordt de vluchtpoging verhinderd. Blijkbaar hebben de bemanningsleden nog niet in de sloep plaatsgenomen. Langzamerhand wordt het dag en Paulus wekt de mensen op om te eten (vers 33). Dat is noodzakelijk met het oog op de redding. De apostel geeft zelf het voorbeeld. Hij neemt het brood en gaat God danken. Hij erkent God als de Gever van alle goede gaven. Dan begint Paulus te eten en allen volgen zijn voorbeeld en krijgen weer moed.

In vers 37 wordt het aantal opvarenden genoemd: 276 zielen. Als allen genoeg gegeten hebben, werpt men ook de rest van de lading, het kostbare koren, overboord. Door het schip zo licht mogelijk te maken, hoopt men te voorkomen dat het op een ondiepe plaats of zandbank zal vastraken. Als het dag wordt, ziet de bemanning het land, maar niemand herkent de plaats waar ze zijn terechtgekomen. Ze zien wel een inham of baai met een vlak strand en besluiten daar het schip op te laten lopen. Het stormt nog steeds en daarom is het niet mogelijk de ankers op te halen. Men moet ze prijsgeven door de touwen te kappen. Als het schip vrijkomt, moet men direct het schip in de goede richting sturen. Vandaar dat men zich tegelijkertijd met het roer bezighoudt. Verder hijst men het kleine razeil om rustig de baai te kunnen binnenzeilen. Het plan slaagt helaas niet. Het schip komt bij het binnenvaren van de baai al spoedig op een onbekende zandplaat terecht. De voorsteven blijft onwrikbaar vastzitten, maar het achterschip breekt langzamerhand af doordat de golven er tegenaan beuken. Doordat het langzaam gaat, heeft de bemanning gelegenheid zich op het voorschip in veiligheid te brengen. De soldaten willen de gevangenen doden, opdat er niemand zwemmend zal ontkomen. Zij waren hoofdelijk aansprakelijk voor de gevangenen. Bij een ontsnapping tijdens een transport konden zij verantwoordelijk gesteld en veroordeeld worden. De hoofdman Julius komt hiertegen in verzet. Hij wil in elk geval voorkomen dat Paulus gedood wordt. Julius neemt de leiding en zegt hoe ze aan land moeten komen. Degenen die kunnen zwemmen, moeten overboord springen en naar het land te zwemmen.

Degenen die niet kunnen zwemmen, moeten aan land zien te komen door zich drijvende te houden met behulp van planken of andere voorwerpen van het schip. Alzo is het geschied, dat zij allen behouden aan het land gekomen zijn, zo vermeldt het slot van Hand. 27.

TER OVERWEGING

De opvarenden moeten alles overboord werden. Ze moeten niets meer overhouden dan de Heere alleen. Zichzelf redden is onmogelijk. Ze moeten alleen op het woord van de Heere, gesproken door Zijn knecht Paulus, vertrouwen. Dat geldt ook voor ons. Als de Heere iets belooft, wordt dat niet altijd direct vervuld. Veertien dagen lang werd het vertrouwen op de goede afloop op de proef gesteld. Maar het wordt wel vervuld. Daarvan getuigt deze geschiedenis. De Heere maakt Zijn Woord altijd waar. Het Woord van God bestaat tot in der eeuwigheid.

b. Paulus op Malta (Hand.. 28: 1-10)

UITLEG VAN DE TEKST

Al spoedig ontdekken de schipbreukelingen dat ze op Milete, het huidige Malta, zijn terechtgekomen. Een eilandje ten zuiden van Sicilië. Door de bewoners worden ze gastvrij onthaald. In vers 2 worden de bewoners barbaren genoemd. Dit is niet discriminerend bedoeld, maar geeft aan dat de eilandbewoners geen deel hadden aan de Griekse of Romeinse beschaving. De bewoners van Milete steken een groot vuur aan om de schipbreukelingen droog en warm te doen worden. Wanneer Paulus op zeker moment een bos takken op het vuur wil leggen, komt daar ineens een adder uit, die zich vastbijt in Paulus' hand en daaraan blijft hangen. De bijgelovige bewoners van het eiland verbinden hieraan gelijk een conclusie. Ze zijn van mening dat Paulus beslist een moordenaar moet zijn. Ze denken aan een wraakoefening van Dikè, de goddelijke macht, die naar Oud-Romeinse opvatting zorgen moest, dat ieder z'n rechtvaardige straf ontving. Ze verwachten niet anders dan dat Paulus' arm zal opzetten en hij dood neer zal vallen.

Paulus schudt echter de slang van zich af in het vuur en er gebeurt niets. Nu denken ze dat hij een godheid is. Hetzelfde dachten de inwoners van Lystra (Hand. 14: 11). Daarna worden ze gebracht bij de overste van het eiland: Publius. Gezien zijn Romeinse naam vertegenwoordigde hij op Malta (behorende tot de provincie Sicilië) het Romeinse gezag. Evenals de eilandbewoners is ook hij de schipbreukelingen goed gezind. Zijn vriendelijkheid komt tot uiting in zijn gastvrijheid. De oude vader van Publius, die lijdt aan een ingewandsziekte (dysenterie) met hevige koorts, wordt op het gebed van Paulus met handoplegging genezen. Dat is de aanleiding dat velen tot Paulus komen met hun ziekten. Het gevolg hiervan is dat Paulus en zijn medewerkers met bijzondere eer behandeld worden en van al het nodige voor de verdere reis naar Rome worden voorzien.

TER OVERWEGING

We hebben in de vorige vertelling gehoord hoe de Heere Paulus en alle anderen op een wonderlijke wijze bewaard en gespaard heeft. We zien dat ook op Malta. Ze worden vriendelijk ontvangen. Dat had ook heel anders gekund. In de Oudheid wekten schipbreukelingen gewoonlijk geen medelijden op. Ze werden als vreemden beschouwd met wie men kon doen wat men wilde. Hier is dat duidelijk anders. We mogen de kinderen vanuit deze vertelling leren hoe we met vreemdelingen moeten omgaan. Dat de Heere blijft zorgen, blijkt ook wel uit het feit dat Paulus niet sterft aan de slangenbeet, waar de eilandbewoners eigenlijk op gerekend hadden. Dit wonder heeft ook weer voor hen betekenis. Ook de genezing van de vader van Publius maakt grote indruk. Dit heeft tot gevolg dat Paulus vele anderen mag genezen. Of hij hierbij ook Gods Woord heeft verkondigd, wordt niet vermeld. Maar daarover zal hij zeker niet hebben kunnen zwijgen. Want de Heere wil naast het lichaam ook onze ziel redden. De wonderen en tekenen zullen het evangelie bevestigd hebben.

GELOOFSLEER

Hoe moeten we omgaan met onze naasten, in het bijzonder met vreemdelingen? Zie Heidelbergse Catechismus, zondag 42 (vraag 111).